

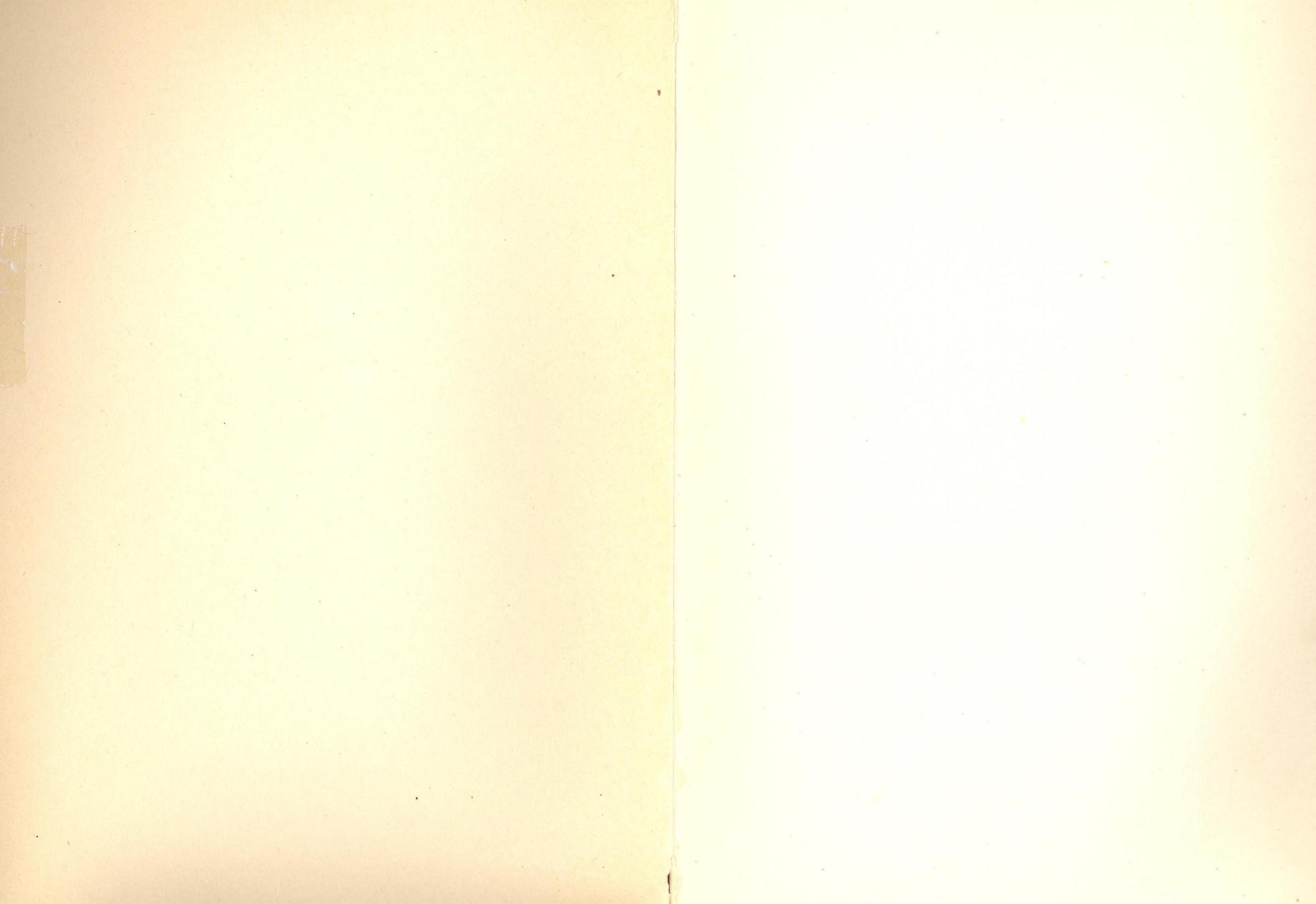
pentru sfânta cruce, pentru țară

OFRÂNDĂ

poezii din închisori

COLECTIA DACOROMANIA

pentru sfânta cruce, pentru țară

OFRANȚĂ

poezii din închisori

FONDUL BIBLIOTECA
ZAHU PANA

MADRID
1 9 6 3

Depósito legal: M. 11.286.—1963

^
N TRE filele acestui caet stă închisă o mărturie. O mărturie cristalizată în viers. Venită de dincolo, de acolo unde fiecare din noi a lăsat o parte din speranțele sale, din visele sale, o aşchie din inimă și poate din dragoste...

Primeste-o cititorule aşa cum este transmisă, frântură numai din viața atâtorei mii, turnată în cuvinte rupte din inimă.

Cel care a creat aceste poeme, poate la ora când ele văd lumina tiparului, să fi trecut acolo «unde sunt acei ce nu mai sunt». Anii grei de închisoare, chinul și foamea i-au ros sănătatea greu încercată încă de înainte, transformând-o într-o «rană ne'ntreruptă». Sufletul însă și spiritul i-au rămas mereu întregi. Si au crescut mereu, năpădind celula, spărgând zidurile, șipotind în alte celule, în sute și sute de celule, poposind prin satele și orașele apuse sub întunericul împărăției demonului.

Poate că tu îl cunoști. Numele lui a devenit un simbol, cum simbol i-a devenit și versul.

Poezia lui n'a fost scrisă. Între gratiile comuniste hârtia și creionul sunt unelte blestemate. Vai celui ce se încumetă să se folosească de ele dacă norocul i le pune sub mâna.

Poezia lui a fost întâi trăită și apoi «spusă», așa cum erau spuse pe vremuri baladele străbunilor.

Cel dintâi care le-a auzit, le-a spus mai departe, celui de alătura. Prin țeava caloriferului întodeauna rece, prin peretele sur și murdar, singuri martori ai chinului creației. Bătută cu degetul osului descărnat sau cu o pietricică furată din curtea închisorii. Sgâriată pe o plăcuță de săpun cât cutia de chibrit sau pe cureaua unsă cu praf, cu o sârmă smulsă din mile de metri de sârmă care înconjurau trupurile slăbănoage.

In nopțile de ger și, când tăcerea și desnădejdea se lăsau pe umerii frânți ca o mantie grea, de plumb, poezia lui aducea singură căldura luminii, sămburele de nădejde niciodată ucis, înlocuia pătura și bucată de pâine care lipsau, cernea liniștea peste sufltele...

Când au sosit la mine, viersurile lui străbătuseră deja cale lungă. Sute de metri de țeavă de fier sau de perete. Mângâiaseră singurătatea altor camarazi de temniță. Unii din ei, poate uitând, au înlocuit un cuvânt, au dat o altă nuanță, sau crezând că cel care le transmisesese gresise, au îndreptat după gândul și puterea lor, mereu cu grija de a fi cât mai aproape de el.

S-ar mai putea ca printre aceste poezii ale lui să se fi strecurat și creația altui sau altor poeti încătușați. Nu sunt sigur dar s-ar putea. Însă de mult poeziile acestea nu mai aparțin poetului. Ele au trecut în stăpânirea Neamului întreg. Pentru că pe el îl cântă și lui, suferinței lui sunt închinat.

«*Zodia mea de fiară, de câine*» este zodia poetului dar și zodia tuturor celor care ca și el, au văzut foamea «*cum se despoae fără rușine țopăe cu buricul gol*», zodia Neamului întreg înfometat de dreptate.

Suferința care i-a surpat trupul nu a putut să-i stăpânească inima. In loc de ură, i-a hrănит dragostea, înțelegerea, înțelepciunea. Cântată, ea e devenit isvor de învățătură pentru mulți. Dar și de statornicie. A iertat și s'a rugat ca din lovirile nedrepte să se facă fagure. A rămas credincios drumului care l-a dus între gratii pentru că n'a învățat să scuipe pe înfrângeri și nici să ardă ce a adorat.

Impreună cu el, miile care au călcăt aceeași cale spinoasă, au învățat să ștepte ca el, ziua când «*ziduri și lanțuri vor cădea sfărâmate*».

Dacă «*n'ati fost în celule să știi ce-i viața de bezne*», cineva scump, mama, tata, un frate sau un copil, prietenul sau logodnica s'a hrănит și pentru tine din suferință, luând pe umerii slabii o parte din povara păcatelor noastre, ale tuturor. Poezia lor a devenit astfel poezia ta, suferința lor suferința ta, a noastră, a tuturor.

In clipele de încercare, de îndoială, de descumpăr, poeziile acestea îți vor aduce lângă tine «*căzuți în genunchi pe morminte*» strângând «*stropi de sânge'n ulcioare prelins de pe cruci nevăzute*» familia și neamul, așa cum sunt astăzi.

Alătura de Gheorghe și Ion, «*pentru cerul liber*» de mâine cei din închisorii și din țară cântă în șoaptă «*noi n'am avut tinerețe*» visează clipa când vor «*trage o dușcă pe beregată, de libertate și de lumină*». Si tot alătura cu fratele tău, sau cu tatăl tău, se roagă ca «*din fiecare rană*» să se facă «*o cădelniță spre cer*» convinși că din dăruirea subterană «*va crește pâinea pentru foamea gloa-*

tei. Pentru foamea noastră dar și pentru foamea ta
pentru că una este și aici și «dincolo».

Poeziile acestea reprezintă doar o mică parte din tot ce a fost creat în încisoare. Sunt printre cele care au circulat mai mult, poate pentru că exprimă mai bine ceea ce fiecare avea de spus. Așa au putut ajunge și la mine. Gândite la Aiud, le-am auzit șoptite la Gherla și la canal, la Pitești și la Timișoara, în beciul securității din Constanța sau în hrubele fortului Jilava.

Ca o rază de lumină, peste teroare și cenzură satanică, pe sub dreve și ziduri picurând de umezeală, poezia lui a străbătut dârză.

Teroarea nu poate ucide sufletul chiar dacă stăpânește trupul.

Cât timp poeții vor putea să cânte așteptările și suferințele neamului, neamul va trăi. Și cu neamul întreg vor trăi și poetii lui și cohortele întregi de martiri.

Sivoaele care «vuesc sub celule» sunt lacrimile măestre și oasele albe ale martirilor care vor birui. Ei au «pus o za pe piepturi viitoare și spadă grea în mâini ce nu sunt încă». Spada aceasta nu va fi înfrântă în veci pentru că este spada Credinței.

Paris, 6 Iulie 1962.

D. BACU

«Din lut frământ o cărămidă
Și suflet torn în inimă de lut
Că neamul meu e azi bătut
De vremi și ros de pălămidă.»

VALERIU CÂRDU-

O F R A N D Ā

Sau

Din rănile și nfrângerile noastre
Întindem punte noilor destine
O punte de mărgean peste dezastre
S'o urce pașii lumii care vine.

Cu orișicare rană care doare
Din orice răsvrătire mai adâncă
Am pus o za pe piepturi viitoare
S'o spadă grea în mâini ce nu sunt încă.

De am plâns, din lacrima măiastră
Va crește o mângâere de mătase
Pe care mâine unii au s'o lase
Acelor frunți ce cresc din fruntea noastră.

Iar dacă'n noaptea smârcului și-a roatei
Închidem lanțuri inimă și rană,
Din dăruirea noastră subterană
Va crește pâinea pentru foamea gloatei.

CONVOI

sai?

Rupți și slabî și ciuruiți de ploae
Zornăind sub bura de venin,
Vineți în amurgul cel hain
Priponiți în fiare și noroae,

Strâmbi în lanț de burniță și foame
purtăm boarfa 'ntreagă' ntr'o boccea
în orașul care nu ne vrea,
beat de abur cald și de reclame.

Dinapoi mânați ca pe-o cireadă,
suduiți de paznici fumurii
despuem din ochi tutungerii,
brutării, femei, întreaga stradă.

Insă târgul fuge la o parte;
case și lumini se dau'napoi
să n'atingă ceata de strigoi
care vine zăngănind a moarte.

Iar drumeții cu priviri grăbite,
mai grăbiți trec din a noastră cale
să n'audă vaetul de fiare
nici să vadă foame din orbite.

Doar aici, pe partea noastră stângă,
Precista în treacăt și-a plecat
palidu-i obraz înlăcrămat
zăbovind o clipă, să ne plângă.

VOI N'AȚI FOST CU NOI ÎN CELULE

Sau

Voi n'ați fost cu noi în celule
Să știți ce-i viața de bezne
Sub ghiară de fiară, cu guri hămesite.
Voi nu știți ce-i omul când urlă
Strivit de cătușe la glezne.

Voi n'ați plâns cu ochii în palme
Străpunși de cuțitul trădării
Sub cer fără stele, în drum spre morminte
Voi n'ați dus povara durerilor sfinte
Spre slava și binele țării.

Voi n'ați stat cu ochii'n zăbrele
Privind către drumuri apuse
Reflexe de lună sub boltă fără stele
Pleoapele voastre mărgele nu smulse
Trezind cântarea vieții.

Voi nu o să știți niciodată
Cum minte speranța și visul.
Când portă se închid sub lăcate
Și'nvinsul prinvindu-și cocoașa hidoașă
Se vinde pe sine de groază.

În cântec cu noi loalaltă
Prin umbre și ziduri trecând...
Voi nu veți putea ști niciodată
Cum dorul țâșnește, cum inima bate
Pe aripile vieții gonind.

Ce-i chinul din brațele frânte,
Ce-i jugul din rânjet de monstru
Cum osul scrâșnește când frigul pătrunde
Ce-i foamea, ce-i setea, voi n'aveți de unde
Să spuneți aproapelui vostru

Ați stat la ospețe'ncărcate
În goană spre fast și orgoliu
De noi nici milă, nici dor, nici dreptate,
Nici ceară aprinsă și nici libertate
Doar ghimpii imensului doliu.

Așa sunteți voi cei ce credeți
Că pumnul e unica faimă.
Falși în gândire, pe-alături ne treceti
Când noi cu obraji ca pământul
Trăim din pedeapsă și spaimă.

Când s'or rupe zăgazurile toate
Când morții or începe să urle,
Când ziduri și lanț vor cădea sfărâmate
Voi nu veți putea ști ce-i învierea
Căci n'ați fost cu noi în celule.

TĂCEM DIN GURĂ

Gură

Din tot a mai rămas aeve,
Doar zidul sur, și-aceste dreve...
Crunt ferecați sub piatră sură
cu pumnul strâns, tăcem din gură.

Ei biciuri, lanțuri, temnicerii,
Noi numai cremenea tăcerii.
Ei palme și scuipat și ură.
Noi uriaș înges pe gură.

Ne roade frigul prin ciolane
E foame, vuēt de ciocane.
Si'n orice colț, o mușcătură
Din trup. Iar noi tăcem din gură.

Tăcem parc' am tăcea de veacuri
Ca niște funduri mari de lacuri
Tăcem ca lama pe custură
Cu pumnul strâns tăcem din gură.

7 Tăcem ca lacătul pe ușe
Tăcem ca focul sub cenușe
Tăcem... dar noaptea sub celule
Vuesc șivoae nesătule

D Si-un tunet bubue departe...
Se darmă parcă ziduri sparte
Si lanțuri grele cad în sgură...
Noi așteptăm, tăcem din gură.

FOAME

Seră

Parcă de veacuri, parcă de cinci ani
N'am mai prânzit n'am mai șezut la cină...
Parcă din veci am roade bolovani,
Am hăpăi moloz și rogojină.

Parcă din veacuri, parcă din Scripturi
Pare că din străbuni ni-e foame.
În foamea noastră vâjie păduri
Se cască mări, se darmă munți din coame.

Ziua pândim cu nările în vânt
Mirosul unui abur de mâncare
Poate din iad sau poate din mormânt
Or să ne-arunce resturi ca la fiare.

În miez de noapte ne visăm strigoi
Și ospătăm flămânzi din hoit fierbinți.
Și numai noaptea rupe hâlcii din noi
Ea singură înghite' ntregi morminte.

F O A M E A

Iau

Lacătul a gemut în ființa-mi întreagă. 12
Paznicul zăvorul a tras. 8
Și'n celulă-am rămas 7
Eu și Foamea slăbănoagă. 9

1 6 Singuri, stăm față'n față. 8
1 O văd ca prin ceață 6
2 Cum se despoe, fără rușine, 10
3 Si țopăe cu buricul la mine. 11

Aș strivi-o cu pumnul ca pe o târfă 11
Nălucă de oase și piele. 9
Dar brațul mi-i șomoiog de cărpă 10
Și degetele nu's ale mele. 9

Terciul muced de mămăligă 9
În vis a fost parcă. 6
Dinții vor încă să se'ntagă 8
În blid și în lingura bearcă. 9

I-aș linge peretelui galbenul lapte 12
Cu limbă aspră de mată. 8
Pernele astea de urdă m'ațăță 11
Și stelele-afară's ca perele coapte!... 12

Aș ronțăi moloz din unghere 10
Aș suge un colț de saltea... 8
Deschide-te sobă, ca o cișmea 9
Gâlgâetoare de miere. 8

Dece nu se face, aşa, o lumină, 12
Să văd că'n ușa celulei răsare 11
Maica Domnului cu-o strachină mare 11
Cu lapte și azimă plină... 8

Doamne, cum s'or ospăta alții, 9
Morman de oase și pâine. 8
Ah! zodia mea de fiară, de câine, 10
Cum mi-au dospit-o sfinții, înalții! 10

J I N D

Sacă

Uneori, noaptea, dintre ziduri severe
fur prin poarta de fer, printre gratii
o sdreanță de stradă sau câte-o muere
cu gura mai roșie decât o mușcată.

Ah ! o beție' ntr'o crâșmă uitată
un haimanlâc pe chei, până'n zori,
și dragostea ridicată de subțiori
și' mbrătișată, mușcată...

Seara, sub mâna ce vrea să alinte
pâinea de orz și tărăță
svâcnește viu, ca o țață
neagră, fierbinte...

Dar nu! Celula asta murdară
mă strânge de gât, mă sugrumă...
Noapte, sorbi-ți-aș drojdia amară
și carnea ta rece, de spumă.

Aș trage o dușcă pe beregată
de libertate și de lumină
ca un trăscău care'mbată
ca o prăștină...

Năuc, prin vizetă ochiul urmărește
ca din străfundul unei gropi
cum domnișoara lună scâncește
siluită de plopi.

ÎNTELEPTUL

Iană

Nu plâng pe'nfărângerile mele
Ce-am adorat nu știu să ard
Și nu ridic în vânt obiele
În locul vechiului standard

De funia spânzurătorii
Dezastrele nu mi-le-agăț
Și nici mândria din victorii
N'o pun sperietoare'n băț

Cu aceleiasi zâmbete'nțelepte
Îmi port și lanțuri și cununi
De urc spre soare clare trepte
Sau de cobor printre furtuni

Pășesc spre acelaș țărm ce nu e
La braț cu prieteni și vrăjmaș
De-o fi să-mi bată trupu'n cue
Sau să-mi presare crini sub pași.

PE UN ȚĂRM DE MARE

De mii de ani, tu, parcă dormi în mine
Deși îmi arzi în ochi
Întâiașă dată
Tărm nou, tărm vechi, cu tresăriri virgine
Cu taine dintr'o lume cufundată.

O, tărm unde mă turbur de vedenii
Și unde freamăt ca o rugăciune
Îți port misteru'n sânge de milenii
Ca umbra lumii scrisă pe genune.

De câtă vreme te cunosc cu pasul
Ca'n vis mi-aprinzi părelnice icoane,
De te măsor cu era, nu cu ceasul
Prin negurele mele subterane.

Mi-a mai sunat în semn această mare
Și tu țărm trist foșneai și mai'nainte
În mine, cel din bezne subterane
De care trupul nu-și aduce-aminte.

Sau poate alt om plânse pe faleze
În alt mileniu, sub aceleași stele,
Iar fruntea lui se scoală să viseze
În veacul meu și'n visul frunții mele...

În pașii mei de astăzi poate altul
Din evul său în evul meu se'ntoarce
Cum intr'un val ce-și sfărămă cobaltul
Alt val străvechi întors din larg, se sparge.

Cum un străbun sub fruntea mea învie
Ori tot eu, cel apus în vechi destine
Din moarte mă întorc și din vecie
Cu nou destin, cu cântec nou la tine...

Nu știu, dar simt pe roca ta marină
O, țărm uitat și regăsit prin eră
Cum secolii de umăr se anină
Ca niște alge prinse de galeră.

Urcând mărete scări marmoreene,
Își sună marea verdea ei foșnire
Îngenunchiat sub stele dobrogene
Sunt numai taină și nemărginire.

ÎNTOARCEREA LUI ULISE

Ieris

În fruntea mesii stau cu mirt pe frunte
Dar dorm de mult sub zidurile Troii
Mesenii râd, și cupa lor se umple
Voi beți cu morții și cinstiți strigoii.

Eu dorm de mult sub zidurile Troii
Sau rătăcesc sub fundurile mării
Se rumenesc berbecii grași și boii
Zadarnic în miresmele frigării.

Eu dorm de mult sub zidurile Troii
Sau rătăcesc sub alge cu vâslașii
Mă'ntorc acasă cum se'ntorc strigoi
Acelora ce nu mai vin cu pașii.

Mă pipăiti pe umeri, pe veșminte
Incredințați că m'am întors'napoi
Dar eu duc singur sute de morminte
Prin leșul ce se plimbă printre voi.

Îmi povestiți de temple cu pilăstri
De zeii noi ce'n urma mea crescură.
Eu băsmuesc de morții mei albaștri
Sau rătăcesc prin mările de sgură.

Uleiuri cu miros adânc de floare
Rănile luptei de pe trupu-mi spală
Dar dincolo de orice scăldătoare.
Eu îmi port morții dragi de tencuială..

In cinstea mea-atி chemat Aezi la cină
Ca să mă cânte ca pe toți eroii
Mesenii veseli cupe-adânci închină
Pe când eu dorm sub zidurile Troii.

Iar când la sănul alb al Penelopii
Îngrop obrazul în culcuș fierbinte
Eu săngerez în luptă cu ciclopii
Sau rătăcesc prin mări cu oseminte.

Femeia îmi sărută la 'ntâmplare
Pe piept, pe umeri, rănile din luptă
Crezând că urma lor nu mă mai doare
Când eu sunt tot o rană ne'ntreruptă.

Și răni sunt ochii ăştia stinșii, goii...
Femeia mă sărută și toți morții
Răsar în prag de sub cenușa Troii
Eu mă trezesc din nou în fața portii...

Și-atunci pornesc la luptă cu năerii
M'avânt din nou spre ziduri cu eroii
Alunec dintre coapsele muerii
Și-adorm din nou sub zidurile Troii.

NOI N'AM AVUT TINERETE...

Scris

Noi n'am avut tinerete
Să spumege viața în cupe...
Priveam cum din crengi pădurete
O fructă amară se rupe.

Nici lauri nici mirt și nici roze
N'au vrut pentru noi să'nflorească.
De-atuncea tot cerul moloz e
Luceafărui Tânăr de iască.

Cu lavaliere boeme
Noi n'am stat sub arcadele lunii
Pe noi nu ne-au nins ca'n poeme
Nici vișinii nopții nici prunii.

Noi n'am cules roua din soare
Ci'n zările triste, abătute
Am strâns stropi de sânge'n ulcioare
Prelins de pe cruci nevăzute.

Pândeau numai ștreanguri din stele...
Și'n nopțile roșii, sănețe.
De-atuncea tot cerul măcel e
Noi nu am avut tinerete!

Un vânt seletes și fierbinte
Ne-a frânt orice-aripi îndrăznețe.
Căzuți în genunchi pe morminte
Noi nu am avut tinerete.

Își scutură zdrențele anii
Și visul ciubotele sparte
În pod auzim chițoranii
Cum petece rod mai departe...

Bătrâni, cu orazul de ceață
Cu pași năclăiti de tristețe,
Prin moarte-am trecut nu prin viață,
Noi nu am avut tinerete...

ANTITEZE

N'ai ști să mângâi, de n'ai ști să blestem
Si nu râd decât cei care suspină
Iar dacă azi zâmbești, e c'ai știut să gemi.
De n'ai fi plâns, n'ai duce'n ochi lumină.

Si dacă rana singur nu-ți legai,
Cu mâna ta n'ai unge râni străine.
N'ai jindui după frânturi de rai
De n'ai purta un ciob de iad în tine.

Nu te ridici dacă nu cazi
Cu fruntea grea în pulberea amară
Și dacă'nvii în zâmbetul de azi
E c'ai murit în lacrima de-aseară.

R U G Ă

Iau

**Doamne fă din suferință
Pod de aur, pod înalt
Și din lacrimă velință
Ca'ntr'un pat adânc și cald.**

**Din lovirile nedrepte,
Faguri facă-se și vin
Din înfrângeri scări și trepte
Din căderi urcuș alpin.**

Din otrava dată'n cană
Fă mătănii ce nu pier
Și din fiecare rană
O cădelniță spre cer.

Iar din orișice dezastru
Sau crepuscul stins în piept
Doamne fă lăstun albastru
Și fă înger înțelept.

VIZITĂ

Încremenise vântu'n asfintit
Ca un arcuș peste-o vioară spartă.
Azi noapte-un înger mi-a bătut în poartă;
Cu glasul stins, cu pasul ostenit.

Nu știu dacă venea din paradis
Sau numai de pe-o cruce pământeancă
Dar m'a privit cu ochii ca de rană
Și tremura de frig când i-am deschis

Pe-obrajii lui de straniu Dumnezeu
O boală grea părea că se răsfrângă.
Și mi-a căzut în brațe plin de sânge
Și toată noaptea-a plâns la pieptul meu.

În zorii zilei nu l-am mai găsit
Și urme roșii se pierdeau la poartă.
Departea'n cer, ca pe-o vioară spartă
Vântul gemea ca un arcuș rănit.

AZ' NOAPTE

Iisus

Az' noapte mi-a intrat în celulă Isus.
O! ce trist, ce'nalt era Crist!
Luna venea după El, din Apus
și-L făcea mai înalt și mai trist.

A stat lângă mine pe regojină,
«Pune-mi pe rană mâna ta!»
Pe glezne avea urme de răni și rugină.
Parcă purtase lanturi cândva...

Mâinile Lui păreau crini pe morminte,
ochii adânci ca niște păduri.

Luna-L bătea cu argint pe veștminte
argintându-i pe mâini vechi spărturi.

Oftând și-a întins truditele oase
pe regojina cu libărci.
Prin somn lumina, dar zăbrelele groase
lungeau pe zăpada Lui vărgi.

M'am ridicat de pe pătura sură ;
« Doamne, de unde vii, din ce veac ?
Isus mi-a pus un deget pe gură
făcându-mi semn ca să tac.

Părea celula un munte, părea căpătană
și mișunau păduchi și guzgani.
Simțeam cum îmi cade capul pe mâna
Și-am adormit o mie de ani...

Când m'am trezit din grozava genună,
paele miroseau a trandafiri.

Eram singur în celulă, și era lună,
Și Isus nu era nicăiri...

Unde ești Doamne, am urlat la zăbrele
... din lună venea fum de cățui.

M'am pipăit... Si pe mâinile mele
Am găsit urmele cuelor Lui.

UNDE SUNT ACEI, CE NU MAI SUNT?

Intrebat-am vântul, călătorul
Bidiviu care duce dorul
Spre margini albastre de pământ :
«Unde sunt acei ce nu mai sunt?»

Zis-a vântul : «Aripile lor
Mă apasă nevăzut în sbor.

Apoi minunata ciocârlie,
Candela ce leagăna 'n tărie
Undelemnul cântecului sfânt :
«Unde sunt acei ce nu mai sunt?»

Zis'a ciocarlia : «S'au ascuns
În lumina Celui Nepătruns»

Apoi bufnița cu ochiul sferic,
Oarbă care vede'n întuneric
Tainele neprinse de cuvânt
«Unde sunt acei ce nu mai sunt?

Zis'a bufnița : «Când va cădea
Marele'ntuneric vei vedea».

TOAMNĂ

Plopi mai limpezi decât ghiță
Au seos spadele afară
Spune bunădimineață
Inimă trezită iară.

Frunzele pe ramuri ciunte
Mă privesc cu ochi rotunzi.
Bunădimineață frunte
Care spinii ți-i ascunzi.

Toată zarea numai fum e

Toată zarea numai fum e
Strada numai mângâeri

Bunădimineața lume

Care m'ai lovit și ieri.

Taci! O pasăre înfrântă

A țipat în pumnul strâns.

Bunădimineața sfântă

Bucurie de-a fi plâns!

AZI NOAPTE A MURIT UN LEGIONAR

Azi noapte a murit un legionar
Intr'o celulă la etajul doi
Depart-o mamă plângе în nevoi
Era din toți feciorul ei mai mare.

Azi noapte a murit un legionar
Când luna s'ascundea pe după brazi
L-au plâns pe brațe doar trei camarazi
Cum plâng la Denii îngerii'n altare.

Azi noapte a murit un legionar
și l-a'ngropat în zori un temnicer
și stele se-ascundeau pe tristul cer
de ochii ucigașului gropar.

BLESTEMUL AIUDULUI

Aiudule Aiudule
temniță cruntă
fă-te zăludule
piatră măruntă

Focul mănânce-te
că nu te saturi
Mereu vrei scâncete
și bei oftaturi

Apele facă-te
ape ca ele
Lacrimi din lacăte
plâns de zăbrele

Vântul destramă-te
spele-te ploae
Lanțuri și geamăte
să ţi le'nmooae.

RIDICĂ-TE GHEORGHE, RIDICĂ-TE IOANE!*

Nu pentru o rumenă bucată de pâine
Nu pentru pătule, nu pentru pogoane,
Ci pentru cerul tău liber de mâine
Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane.

.....
.....

Ridică-te Gheorghe pe lanțuri pe funii
ridică-te Ioane pe sfinte ciolane
sus, spre lumina din urma furtunii,
Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

* Găsită sgâriată cu acul pe peretele unei celule de pedeapsă din Aiud, în iarna lui 1955; două strofe de la mijloc erau șterse de paznici, indescifrabile.

C U P R I N S U L

1.	Ofrandă	pág. 13
2.	Convoi	17
3.	Voi n'ați fost cu noi în celule	21
4.	Tăcem din gură	27
5.	Foame	31
6.	Foamea	35
7.	Jind	41
8.	Înțeleptul	45
9.	Pe un țarm de mare	49
10.	Întoarcerea lui Ulise	55
11.	Noi n'am avut tinerețe	61
12.	Antiteze	67
13.	Rugă.....	71
14.	Vizită	75
15.	Az noapte	79
16.	Unde sunt acei ce nu mai sunt	85
17.	Toamnă	89
18.	Azi noapte a murit un legionar	93
19.	Blestemul Aiudului	97
20.	Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane	101

COLECTIA DACOROMANIA:

S'a terminat tipărirea acestei cărți la 13 Ianuarie 1963 în atelierele Gráficas Ben-zal, Madrid, calle Virtudes, 7, eu sacrifi-ciul bănesc al d-lui Petre Indrieș. S'a tipărit 500 exemplare.

ION TOLESCU

**Arhanghelul
Mihail**

POEZII

1959

**Memorial
Legionar**

Cartea Mortilor Legiunii
«ARHANGHÉLUL MIHAİL»

1960

D. BACU

A I U D

POEZII

1961

ION PROTOPOPESCU

IDEALUL

ESEURI SI ARTICOLE

1962

